

ПІД ЗНАКОМ ВІЧНОСТІ

Бібліографічний огляд до 200-річчя від дня народження

Т. Г. Шевченка

Під Знак Вічності потрапляють історичні особистості, які мають непересічне значення для світової культури. Такого знаку заслуговують всім своїм життям, звитяжною працею, великою любов'ю до вибраної справи, до людей. Вселенська любов до України, до свого народу - це та основа, яка ставить Тараса Шевченка під «Знак Вічності».

Хоронячи своїх побратимів, українські лицарі насипали шапками високу могилу, а потім поминаючи, щороку досипали землі на їх могилу. Чим більша пам'ять - тим вища могила. Після смерті Кобзаря, кожне покоління висипало свою пригорщу «землі» в вигляді віршів, пісень, літературознавчих досліджень, цим самим продовжуючи безсмертя Великого Кобзаря.

Даний бібліографічний огляд ознайомить читачів з біографічними і літературознавчими матеріалами, які почали видаватися ще при житті Шевченка і друкуються до наших днів. Серед них лише ті, що є в нашій бібліотеці.

Посвята: літературно-мистецький збірник [Текст] / за ред. Р. Лубківського.- Львів: Світ, 2003. – 568 с. , до збірника включені поетичні, публіцистичні, літературознавчі та есеїстичні твори починаючи від Маркіяна Шашкевича та Івана Франка і до наших днів. Їх об'єднує відданість безсмерттю генія, свідомість продовження його людського і громадського подвигу в ім'я України. « Читайте Шевченка, а там створена вам ціла історія й душа українського народу. Там для всіх мільйонів велика книга мудрості, книга

любові...»

Могутнє слово Шевченка супроводжувало Івана Франка все його свідоме життя, на творчості свого попередника Каменяр зростав, як поет. Та ще більше Шевченкові твори цікавили його, як дослідника. У книзі : **Іван Франко. Шевченкознавчі студії** [Текст] / упоряд. М. Гнатюк. - Львів: Світ, 2005. - 472 с. вперше в Україні зібрані шевченкознавчі матеріали, які друкувалися від 80-х років XIX ст. до перших десятиліть XX ст.. в українських, польських, німецьких виданнях. Згруповані в одному виданні, ці праці І. Франка відображають еволюцію його поглядів, а також дають змогу глибше осягнути історичне значення художнього досвіду Тараса Шевченка в українській та світовій літературі.

На вагому думку Франка, в своїх історичних поемах Шевченко заклав основи історичної мудрості, яка в нього глибша і вільніша, аніж в сучасних йому істориків. «Високі епічні зразки, збагатили не тільки українську, але й світову літературу, а висловлені в них історичні погляди й свідомість значно вплинули на активізацію історичного мислення і розвиток української історіографії.» Аналізу поем історичної та соціально-політичної проблематики присвячена книга:

Цвілюк, С. А. Історична мудрість великого Кобзаря: історизм та соціально-політичний вимір епічних творів Тараса Шевченка [Текст] .- Одеса: Маяк, 2008. - 312 с.

Ще за життя, люди, які спілкувалися з Тарасом, засвідчували, що «духу його сяйво було чимось надприродним.» Про особисті почуття сучасників від спілкування генієм розповідає збірник: **«Я дуже щиро Вас люблю...»: Шевченко у розповідях сучасників** [Текст] / упоряд. О.В. Ковалевський. – Х.: Прапор, 2004. - 352 с. У збірник увійшли спогади сучасників, серед яких такі відомі імена, як Пантелеймон

Куліш, М. Костомаров, І. Тургенєв, М. Лєсков. Хронологічна послідовність у розташуванні цих матеріалів, дає виразну картину біографії митця і є безцінною скарбницею живих свідчень про нього. Основою збірки стала повість княжни В.М. Рєпніної « Безмовна любов» Почуття, яке спалахнуло в неї до поета стало першим твором про Шевченка, а молода княжна була першою, хто назвав тоді ще тридцятилітнього Тараса генієм.

Саме цій жінці присвітив свою поему «Тризна» Т. Шевченко, в якій хотів висповідатись, перед цією чистою, люблячою душею, тому поема написана російською мовою. Переклала поему на українську мову і присвятила цьому твору свій авторський проект: **Чумарна, М. І. Тихий ангел пролетів. Сповідь Тараса Шевченка. Тризна [Текст] - Львів: Априорі, 2007. - 80 с.** В книзі подано дуже щільний, але об'ємний огляд даного періоду життя поета.

Наш Кобзар був посланий Україні, щоб підняти її на вершини самосвідомості. За своє життя він зробив для своєї Вітчизни так багато, що й понині скарби його спадщини розкриваються все новими гранями. Кожна грань його таланту така яскрава і незбагненна, що ми ніколи не вичерпаємо ті скарби, якими він обдарував нащадків. Спробу розвідки феноменальних основ шевченкової любові до природи, встановлення джерел їх формування та геніального вміння використовувати зробив : **Стефанік, В.І. Шевченкове природознавство: Факти, роздуми, гіпотези [Текст] - Чернівці: В-во: Буковинський журнал, 2008. - 224 с.** « Шевченко розумом і серцем відчував значення природи для людини, тому й наповнював свої твори тою красою, яку природа дарує нам.»

Ще більше доповнюють цю любов до природи, до рідної землі малюнки і картини Тараса Шевченка. У своєму науковому

дослідженні : **Антонович, Д. В. Шевченко-маляр** [Текст] - К.: Україна, 2004. – 272 с. автор наголошує, що поетичне і малярське піднесення йшли в митця в парі. «Якось глибоко закладена інтуїція диктувала Шевченкові, яку тему опрацювати в словах, а яку в рисунках. І ця інтуїція ніколи йому не зрадила.»

Щоби не робив безсмертний геній, вище всього стояла велика, безмежна, сильніша за все любов до України і саме ця любов принесла йому всенародну шану і вічність.